

hed — dog af Høiesteret i sin Tid er erkjendt for at være fuldkommen loelig, og derfor har jeg aldrig kunnet se rettere, end at det var den klarreste Sag af Verden, at der ikke kunde beordres nogen kriminel Undersøgelse til Dphlysning om Sammenhængen med disse Salg, idet det ved Høiesteretsdom var slaaet fast, at det var en fuldkommen loelig Handling at sælge af Gaarden. — De øvrige Betragtninger, som den ærede Forespørger har anført, og den største Del af hans Foredrag dreiede sig om det, som jeg i Henhold til det, jeg bemærkede i Begyndelsen af mit Svar, ikke kan eller vil indlade mig paa. Det er nemlig alle de Betragtninger, hvor der er Spørgsmaal om at angribe Høiesteretsdommen og søge at paavise, at Høiesteretsdommen er urigtig, søge at efterspore Grunden til, at man er kommen netop til dette Resultat, og søge at kaste Ansvar derfor over paa Andre; det er Betragtninger, som jeg ikke kan indlade mig paa. For mig som Justitsminister er Høiesteretsdommen det Afgjørende. Private Retskyndige have naturligvis Lov til at kritisere Høiesteretsdommen ligesom alle andre Ting i Verden, og have Lov til i Tale og Skrift at udtale deres afvigende Opfattelse af det Retsspørgsmaal, som foreligger. Men som Justitsminister kan jeg ikke indlade mig paa at udtale nogen som helst Mening i saa Henseende, men maa betragte Høiesteretsdommen som det endelig Afgjørende for denne Sags Bedkommende, og jeg maa betragte som min Opgave, ikke her at undergrave Retspleiens Institutioner, men at støtte dem og opretholde dem. Altsaa, alle de Betragtninger, som hænge sammen med en Kritik af Høiesteretsdommen, kan jeg aldeles ikke indlade mig paa.

Steenstrup: Ligesom tidligere, da denne Sag var under Forhandling, er jeg fuldkommen enig med den høitærede Minister i det Meste af, hvad han har sagt. Naar jeg kommer med Forklaring af, hvorledes Jurisdiktionen, Befolkningen, der har reist disse store Anker, betragte Sagen, saa er det ikke Anker imod den ærede Justitsminister angaaende den civil-retlige Side af Sagen; jeg kunde aldrig være saa naiv at tro eller antage at mine Ord have givet Anledning til at tro, at jeg vilde omstyrte Høiesterets Konklusion. Det har jeg udtalt mange Gange og idag igjen, det vil jeg ikke være ved og endnu mindre opfordre den ærede Minister til at omstyrte den. Jeg har fundet mig forpligtet til at forklare min Valgtreds's Betragtning af Sagen og alle mine Bemærkninger forsaavidt knytte sig alene til denne Side af Sagen. Der er forøvrigt Noget, som jeg ikke er enig med den ærede Justitsminister i, og med Hensyn til hvilket der nok kunde være nogen Anke mod den ærede Justitsminister, det er hans Betragtning angaaende det Berettigede eller Ikkeberettigede i de Trehundredes Klage; og forsaavidt han er kommen til det Resultat, som han

er kommen til angaaende Erstatningsspørgsmaalet, saa er jeg heller ikke enig med den ærede Justitsminister. Men angaaende det Spørgsmaal, som Høiesteretsdommen har afgjort, saa er hverken jeg eller Nogen i min Valgtreds's saa taabelig, naiv eller hvad jeg skal kalde det, at tro, at der er Noget at gjøre ved denne Dom. I den Henseende gjentager jeg idag, hvad jeg sagde sidst, at det hverken kan falde mig eller Valgtredens Beboere ind at rette nogen Anke til Justitsministeren angaaende det. Det Punkt er han aldeles fri for at have noget Ansvar for, og ganske sikkert er han netop som Justitsminister i høi Grad forpligtet til at værne om Høiesterets juridiske Betydning. Jeg har aldrig villet paatalde Ministerens Medhjælp til at omstyrte den. Endmindre har jeg ved at kritisere Høiesteretsdommen ment, at Justitsministeren vilde gaa ind paa den Side af Sagen. Jeg gjør det som Ordfører for min Valgtreds's Ansvar i det Punkt, naar jeg udtaler, hvorfor vi ikke kunne tro paa Høiesteretsdommens Rigtighed. Jeg tror, at naar man ikke kom med nogen Begrundelse af vor Betragtning af Høiesteretsdommens Præmisses, saa vilde der mangle Noget i den faktiske Begrundelse til at gjøre saa stort et Nummer ud af denne Sag, som Den gjør. Jeg er enig med den høitærede Justitsminister, og har ogsaa sagt det forrige Gang, i at man ikke har noget juridisk Krav paa at forlange Erstatning af Staten. Hvor mange hundrede Forslag stilles der ikke paa Finantsloven, som ikke kunne bygges paa juridisk Ret? Hvor mange Sæns af Vædringer er der ikke i denne Samling komne baade fra Ministrenes Side og ogsaa stillet af Medlemmer her i Thinget, hvor der ikke er Tale om juridisk Ret, men hvor der maaste endog kan spørges, om der er Tale om Billighed? Nei, der er Tale om ganske andre Ting. Der er et Ansvar, som hviler paa Lovgivningsmagten, som Ministeren ikke har modsagt og ikke kan modsig, og med Hensyn til hvilket jeg ikke bebrejder ham noget, thi det har han ikke havt med at gjøre. Havde vi hele Nordflesvig istedetfor to Jurisdiktioner, saa er det utvivlsomt, at vi havde havt en særlig Domstol i overordnet Instants for de Distrikter; nu er det for lidt til at „make“ nogen særlig Instants for. Og jeg siger atter — den ærede Minister vil ikke modsig mig —: Det er haardt at rammes af saadanne Forhold for de Beboere, det træffer — det tror jeg, Ingen vil modsig i denne Sal. Dette skal udtales, det er min Pligt ligeoverfor Arvingerne og ligeoverfor Den. Jeg siger derfor: Denne Sag gjælder ikke alene Erstatning til disse Arvinger, men deri ligger ogsaa en Opfordring for det høie Thing, for hele Rigsdagen og for Regjeringen til at tage under Overveielse — affet fra denne Dom —: Er der ikke noget Berettiget i den Tanke, at denne D med Hensyn til Retsbeskyttelse — have vi end Engle til Dommere — ikke er stillet som det